evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt:	MO-ME-N-T MOderní MEtody s Novými Technologiemi
Reg.č.:	CZ.1.07/1.5.00/34.0903
Operační program:	Vzdělávání pro konkurenceschopnost
Škola:	Hotelová škola, Vyšší odborná škola hotelnictví a turismu a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Poděbrady
Tematický okruh:	Vývoj etických teorií
Jméno autora:	Mgr. Marek Feller
Datum:	26. 11. 2013
Ročník: (Cíl. skupina):	4.
Anotace:	Tato prezentace navazuje na předchozí úvod do etiky a dokončuje přehled vývoje etických teorií. Zachycuje období od etiky období reformace, přes novověké teorie až po soudobé etické směry.

Přehled etických teorií II

Reformační etika:

- obroda křesťanství
- rozchod s katolickou církví
- představitelé:

  - Jan Viklef, Jan Hus, Martin Luther, Jan Kalvín
- **protestantismus**

  - jeden ze směrů křesťanství

  - důraz na Písmo (evangelické církve), osobní víru

  - popření církve coby zprostředkovatele

  - odmítá vnější cesty ke spáse (půst, zpověď, odpustky)

  - luteráni, kalvinisté, anglikáni… = ekumenické snahy

Jan Ámos Komenský (1592 – 1670)

- navazoval na Jednotu bratrskou
- tradice mravní kázně
- kladl **důraz na**:

  - šetrnost, pracovitost

  - pečlivé hospodaření s časem a hmotnými statky

  - spořádaný rodinný život

  - přísné odsuzování všech „vybočení“

  - cílevědomé řízení života rodiny i obce
- silně ovlivněn renesančním humanismem
- víra lidské **poznání** a schopnost **vychovávání**

Novověké etické teorie

- **Thomas Hobbes**

  - mravnost = podřízení jednání příkazům rozumu

  - kdo by jednal mravně i pokud tak nejednají ostatní, jednal by proti rozumu

  - je třeba jednotná vůle všech

  - proto je nutný stát (zásady vynucovány právem)

- **John Locke**

  - morální pravdy potřebují zdůvodnění (u každého jiné)

  - vyvracel tak existenci vrozených mravních principů

  - vrozená jen touha po štěstí a odpor k bídě

  - dobro a zlo totožné s rozkoší a bolestí

  - mravnost je věcí jedince

Novověké etické teorie

<u>Francouzští filozofové</u> (18. st.)

- **vytýkají náboženské morálce:**

  - pokrytectví, nepřirozený asketismus

  - ulpívání na dogmatech, spjatost s pověrami

  - často nemravný život kněží

  - vzniká nenáboženská koncepce morálky

  (pracovitost, schopnost hospodařit, odsuzuje rozmařilost)

- **Jean Jacques Rousseau**

  - lidé se rodí dobří a kazí se vinou společnosti

  - návrat k přírodě a lidské přirozenosti

  - ovlivnil Velkou francouzskou revoluci

Německá klasická filozofie

- **Immanuel Kant**

  - hodnotí čistou vůli, úmysl sám o sobě

  - příčina nebo důsledek nejsou podstatné

  - člověk je mravně svobodný

  - není povinností konat dobro, ale je dobrem konat povinnost

  - *kategorický imperativ*:

    „Jednej tak, aby maxima tvého jednání mohla být ustanovena všeobecným přírodním zákonem.“

    „Jednej tak, aby ses choval k lidství jako k účelu a nikdy jako prostředku.“

- **G.W. Hegel** (objektivní mravnost vytvořena v průběhu dějin)

Soudobé etické teorie:

- **scientistické** směry
  - důraz na vědecké poznání, objektivitu
  - fakta bez abstrakcí, empirická ověřitelnost
  - etika součástí sociologie (sociální statistiky)
  - pozitivismus, novopozitivismus
- **antropologický** proud
  - člověk, existence, smysl života, morálka
  - odpor ke kultu techniky
  - Schopenhauer, Kierkegaard, Nietzsche, Freud
- **systémové** filozofie („filozofie návratu“)
  - komplexní (novotomismus, novokantovství, marxismus)